

TP MONITOR

Povinná dokumentace převodních cen pro nadnárodní podniky? Signál z programového prohlášení vlády ČR 2025

Vláda ČR ve svém programovém prohlášení uvádí, že hodlá u nadnárodních firem zavést povinnost mít předem deklarovanou dokumentaci převodních cen, čímž by měla být omezena možnost účelových manipulací.

Ačkoliv se zatím jedná pouze o programové prohlášení vlády bez náznaku konkrétní legislativní podoby, jde o důležitý signál směrem k dalšímu zpřísnění pravidel v oblasti převodních cen. V této souvislosti vyvstává celá řada praktických otázek, zejména co přesně bude považováno za „nadnárodní podnik“ a jaký rozsah dokumentace bude požadován.

Současný stav: dokumentace jako silně doporučený, a v praxi vyžadovaný standard, nikoliv obecná povinnost

Požadavek na formálně připravenou dokumentaci v současnosti vzniká typicky až v okamžiku daňové kontroly, kdy je poplatník vyzván k jejímu předložení. Přesto je dlouhodobě zřejmé, že finanční správa existenci kvalitní dokumentace považuje za klíčový důkazní prostředek.

Tento přístup ostatně potvrzují i metodické pokyny Generálního finančního ředitelství (zejména Pokyn GFŘ D-34), které detailně rozpracovávají aplikaci principu tržního odstupu, požadavky na srovnávací analýzu, výběr vhodných metod a vedení dokumentace. Z pohledu správce daně tak již dnes platí, že poplatník by měl být schopen doložit, že ceny mezi spojenými osobami odpovídají podmínkám, které by si sjednaly nezávislé subjekty.

Možná inspirace: OECD, BEPS a mezinárodní trendy

Záměr vlády je nutné vnímat i v širším mezinárodním kontextu. OECD dlouhodobě prosazuje standardizovaný přístup k převodním cenám, včetně tříúrovňové dokumentace (Master File, Local File a Country-by-Country Reporting). Řada států již povinnou dokumentaci zavedla,

typicky s vazbou na velikost skupiny, výši obrátu nebo přeshraniční charakter transakcí.

Praktické dopady a otevřené otázky

Zatím není zřejmé, zda by povinnost předem deklarované dokumentace dopadala na všechny nadnárodní skupiny bez rozdílu, nebo zda bude zavedena určitá prahová hodnota (např. obrát, objem transakcí, velikost skupiny). Stejně tak není jasné, zda půjde o povinnost mít dokumentaci pouze „k dispozici“, nebo zda bude spojena s aktivní oznamovací povinností vůči správci daně.

Lze však očekávat, že případná legislativní změna významně posílí důraz na ex-ante přístup k převodním cenám, tedy na nastavení a dokumentaci cen ještě před uskutečněním transakcí, nikoliv až zpětně v reakci na kontrolu.

Doporučení pro podniky

I přes absenci konkrétního legislativního návrhu doporučujeme nadnárodním skupinám působícím v České republice, aby tomuto vývoji věnovaly zvýšenou pozornost. Zejména je vhodné:

- zhodnotit, zda jsou převodní ceny systematicky nastaveny v souladu s principem tržního odstupu,
- prověřit aktuálnost a kvalitu existující dokumentace,
- zvážit přechod na průběžnou (ex-ante) dokumentaci namísto čistě ex-post přístupu.

Včasná příprava tak může významně snížit budoucí daňová i sankční rizika.

Leden 2026